

*Yritykset myyvät tuottamiaaan jätteitä
ja sivuvirtoja, mutta eivät juurikaan
hyödynnä kierrätettyjä raaka-aineita
omassa tuotannossaan*

TUTKIMUSRAPORTTI

Kiertotalous Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa
Varsinais-Suomen ELY-keskus

12.3.2019

Taloustutkimus

Kiertotalous voi parantaa yrityksen imagoa

- Jopa kolme viidestä Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueen teollisuuden alan yrityksestä kertoo, että kiertotalous on osa heidän liiketoimintaansa. Kiertotalous on osa erityisesti suurten yritysten toimintaa.
- Neljä viidestä yrityksestä kokee, että kiertotalous osana liiketoimintaa voisi erityisesti parantaa heidän imagoaan. Sen sijaan imagohyödyn ei nähdä muuttuvan kassavirraksi, sillä toimialan tai oman yrityksen liiketoiminnan kasvuun kiertotalouden myötä uskoo vain kolmannes vastaajista.
- Yritysten on helpompaa myydä omia sivuvirtojaan ulospäin kuin hyödyntää muiden tuottamia itse. Jopa puolet yrityksistä myy omia jätteitä tai sivuvirtojaan, kun taas muiden toimijoiden jätteitä tai sivuvirtoja hyödyntää vain yksi viidestä.
- Muun muassa ajan ja resurssien puute ovat esteitä omien jätteiden tai sivuvirtojen myynnille. Sen sijaan muiden toimijoiden jätteitä ja sivuvirtoja ei hyödynnetä esimerkiksi saatavuuden tai laadun vuoksi. Toisaalta niiden hyödyntäminen saattaa myös vaatia alkuinvestointeja.
- Yritykset ovat valmiimpia jatkossakin ennemmin myymään omia jätteitään ja sivuvirtojaan kuin hyödyntämään muiden toimijoiden tuottamia. Jopa puolet yrityksistä kertoo tarvitsevänsä tietoa jätteiden ja sivuvirtojen vastaanottajista tai ostajista, kun taas 38 prosenttia haluaisi lisää tietoa niiden käyttömahdollisuuksista.

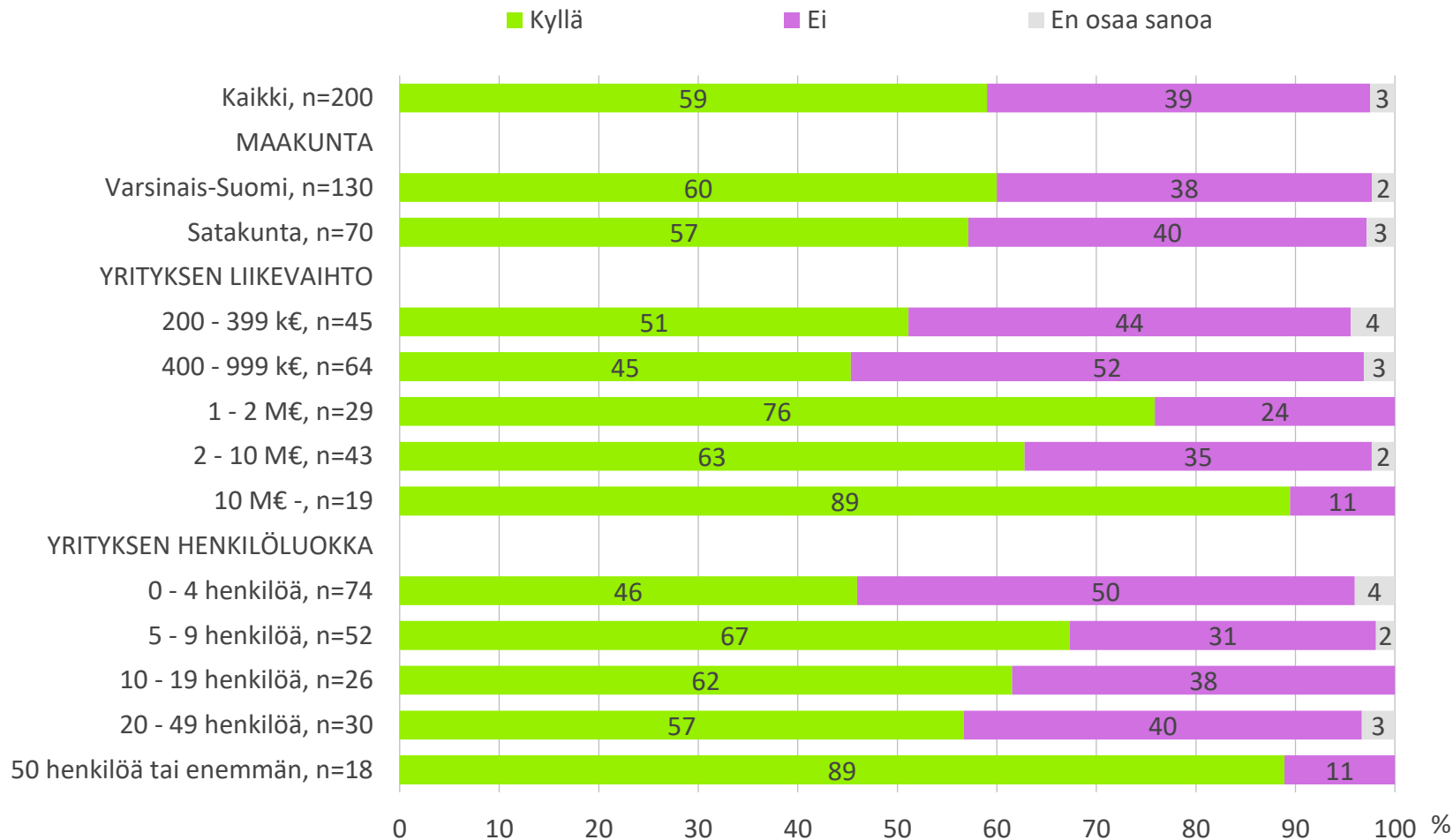

Yritysten arvion mukaan heille tarpeellisinta tukea kiertotalousliiketoiminnan käynnistämiseksi tai lisäämiseksi olisi verohyödyistä (38 %), verkostoitumisesta muiden yritysten ja toimijoiden kanssa (36 %) sekä henkilökotaisesta neuvonnasta (31 %). Erityisesti yritykset, joille kiertotalous on jo osa liiketoimintaa, pitävät verkostoitumista tarpeellisena.

Tutkimusgrafiikka

Kiertotalous on osa liiketoimintaa kolmelle viidestä yrityksestä

Kiertotalouden keskeisenä tavoitteena on säästää luonnonvaroja ja hyödyntää materiaalit tehokkaasti ja kestävästi: tuotteet suunnitellaan niin, että jätteen synty minimoidaan ja kaikki materiaalit pystytään käyttämään uudelleen – tuotetta huoltamalla, uudistamalla sekä lopulta purkamalla osiin ja osat uudelleen hyödyntämällä. Kiertotaloudessa tärkeää on materiaalien kierto: yhden yrityksen jäte on toisen raaka-aine. Arvoa ei luoda neitseellisiä raaka-aineita käyttämällä, vaan tuotteiden elinikää pidentämällä sekä siirtymällä omistamisesta käyttömaksuihin. Onko kiertotalous osa yrityksenne liiketoimintaa?

Kiertotalous on osa erityisesti suurten tuotantoyritysten liiketoimintaa.

Vastaajat, n=200

Kiertotaloutta toteutetaan monin tavoin

Millaisesta kiertotalouteen liittyvästä liiketoiminnasta on kyse?

- Kolme viidestä yrityksestä kertoo, että kiertotalous on osa heidän liiketoimintaansa. Suurelle osalle toiminta on mm. jätteiden lajittelua ja kierrätystä, mutta osa kertoo toiminnan sisältävän myös tuotteiden eliniän pidentämiseen ja jätteiden synnyn minimoimiseen liittyviä toimenpiteitä.

” Kaikki hukkapala menee uudelleen sulatukseen, romuttamoon ja sitä kautta uudelleen kiertoon. Myös pahvit menee kiertoon.

” Käytetään uusiutuvia raaka-aineita, pakkaukset kierrätetään. Koneilla ja laitteilla on kattava huoltoverkosto ja varaosia tarjolla eli pidennetään koneiden elinikää. Palvelua myydään ja laitteita vuokrataan, ei tarvitse omistaa.

” Valmistetaan savupiippuja aineista, joilla on 20 vuoden takuu. Kertakäyttötuotteita ei tehdä.

” Syntyvä teräsjäte menee uusiokäyttöön romuliikkeen kautta.

” Kaikki hukkapala menee uudelleen sulatukseen, romuttamoon ja sitä kautta uudelleen kiertoon. Myös pahvit menee kiertoon.

” Käyttämämme hukkakupari otetaan talteen ja myydään sulatettavaksi.

” Myydään oma tuote, niin he palauttavat vanhan laitteen meille. Me toimitamme sen eko keskuksen jossa ne puretaan ja lajitellaan.

” Minimoidaan hukkamateriaali. Teräs ja muu raaka-aine romutetaan ja sulatetaan uudelleen.

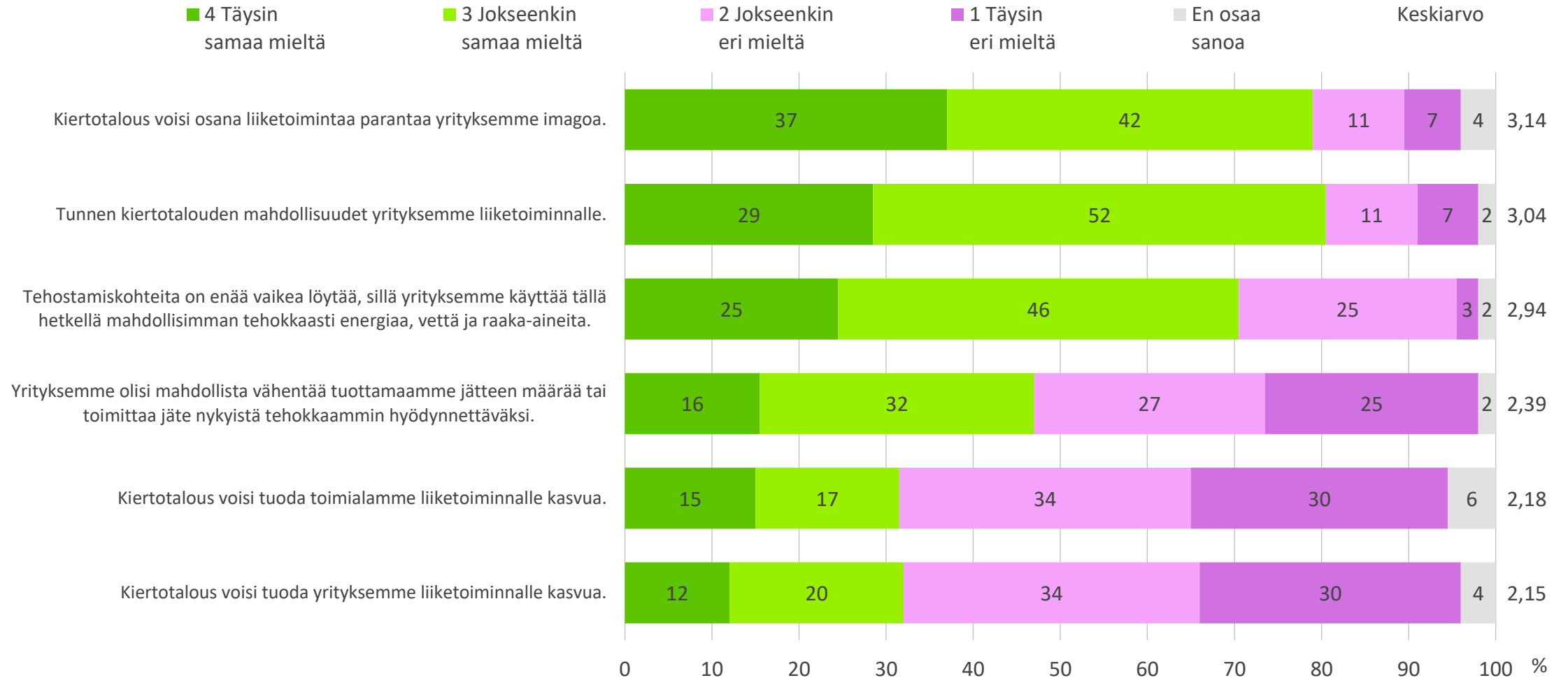
” Tuotteiden valmistuksessa syntyvä lastu myydään eteenpäin uudelleenkiertoon.

” Käytämme muovilevyä valmistustekniikassa, lämpömuovauksessa kaikki ylimääräinen tavara kierrätetään seuraavaan levytoimitukseen.

” Jättemetalli viedään toiseen yritykseen sulatettavaksi.

Kiertotalous voi parantaa imagoa – liiketoiminnan kasvuun uskoo kolmannes

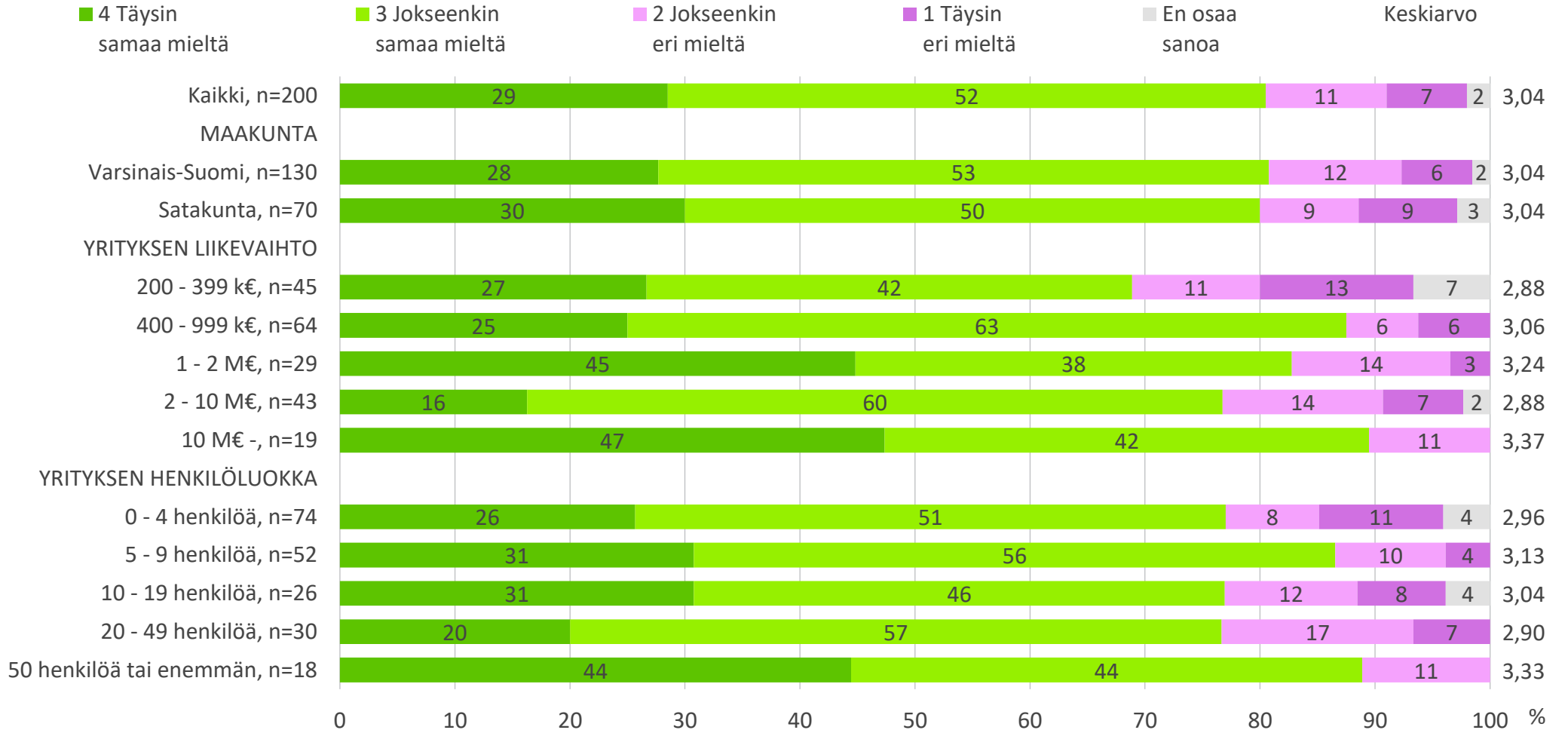
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Vastaajat, n=200

Neljä viidestä arvioi tuntevansa kiertotalouden mahdollisuudet liiketoiminnalle

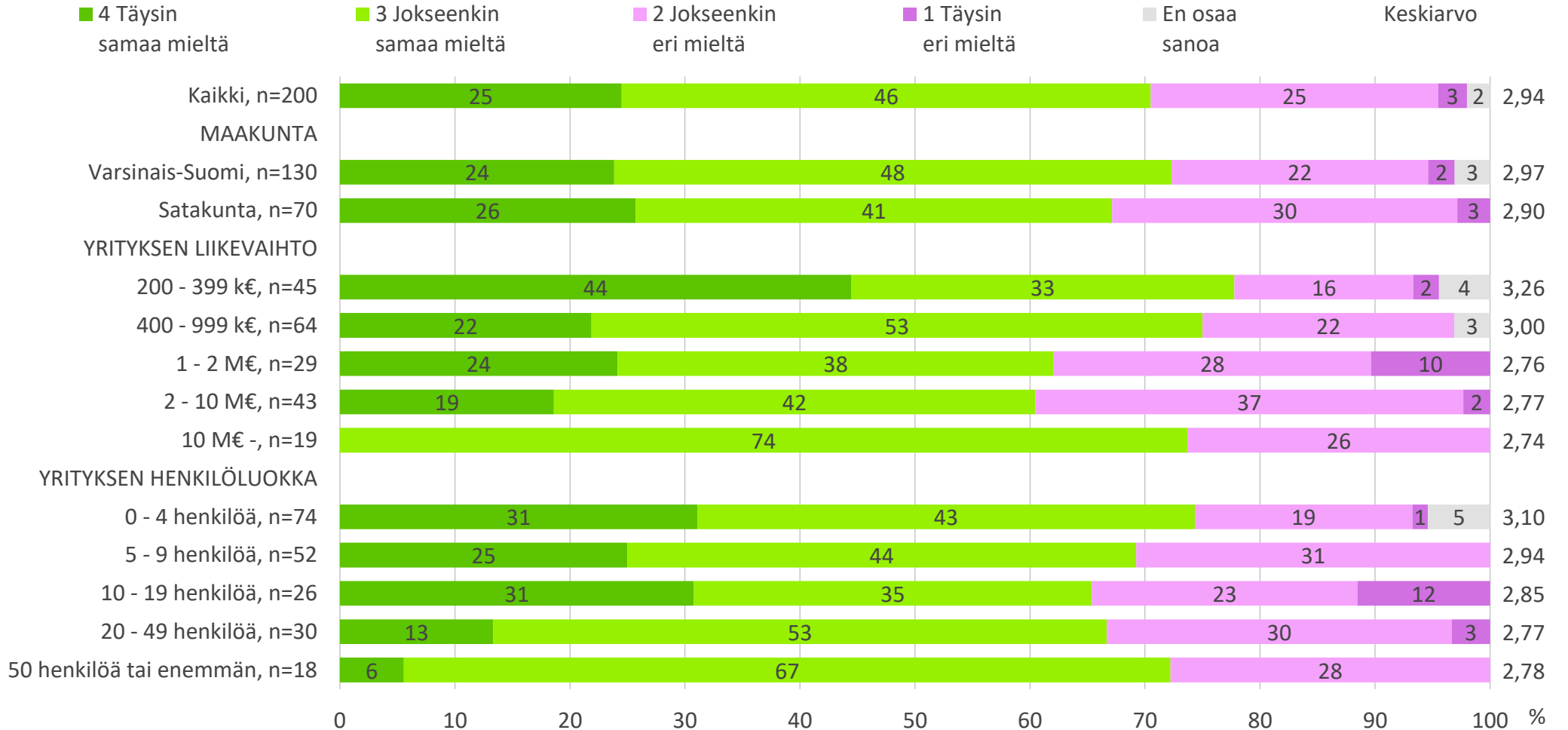
Tunnen kiertotalouden mahdollisuudet yrityksemme liiketoiminnalle.

Vastaajat, n=200

Yksi neljästä uskoo, että tehostamiskohteita on löydettävissä

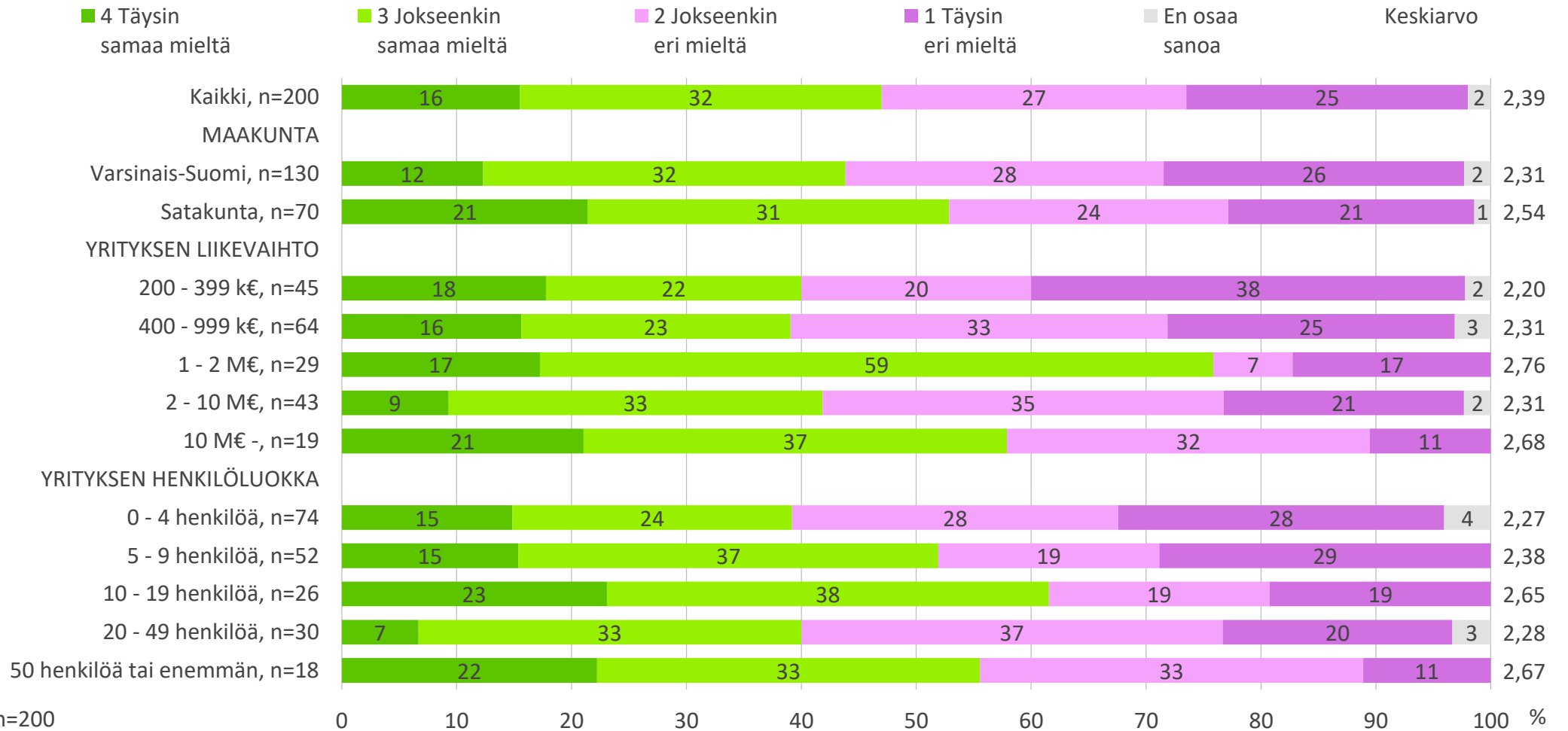
Tehostamiskohteita on enää vaikea löytää, sillä yrityksemme käyttää tällä hetkellä mahdollisimman tehokkaasti energiaa, vettä ja raaka-aineita.

Vastaajat, n=200

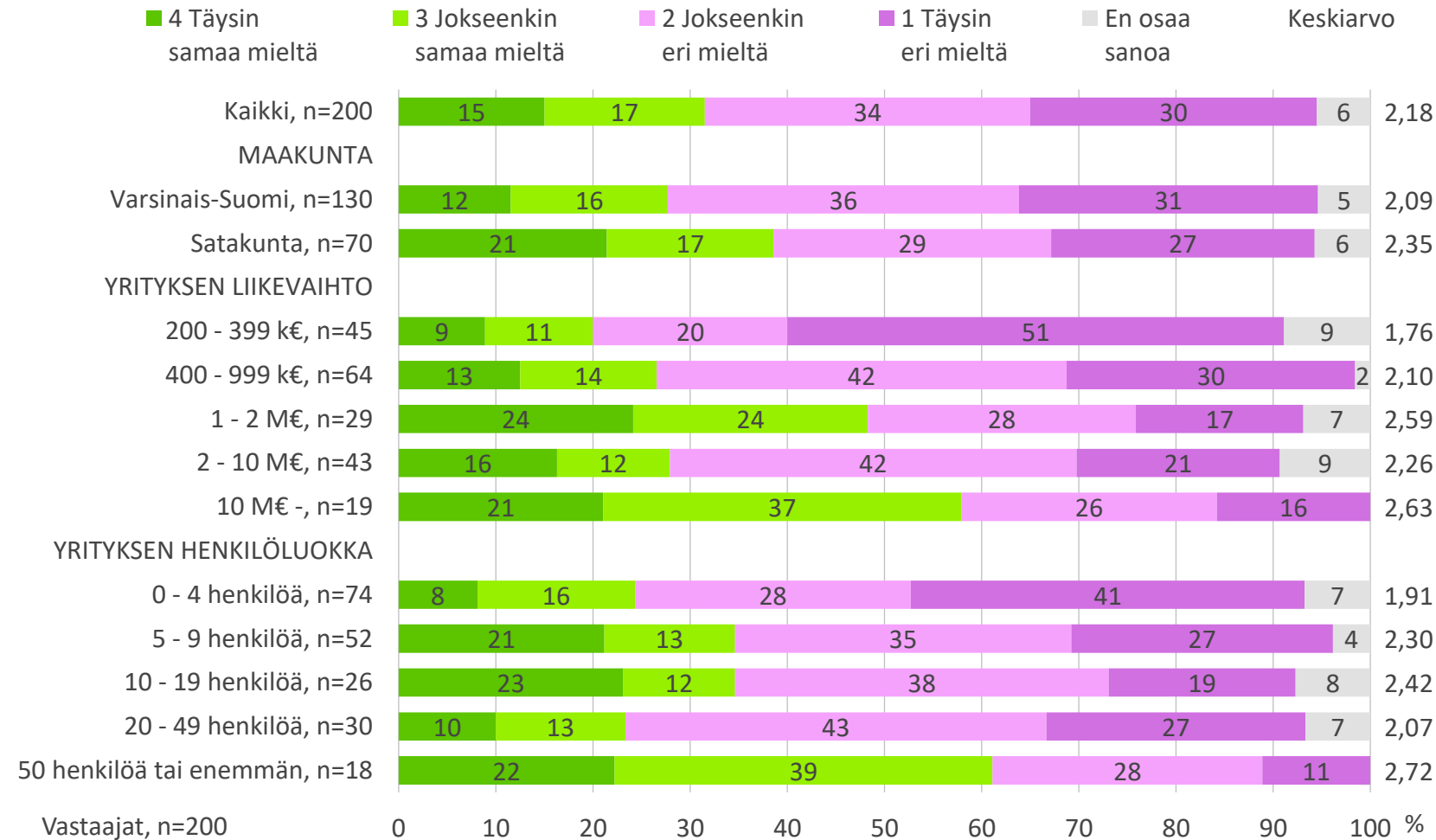
Lähes joka toisen yrityksen olisi mahdollista vähentää jätteen määrää

Yrityksemme olisi mahdollista vähentää tuottamaamme jätteen määrää tai toimittaa jäte nykyistä tehokkaammin hyödynnettäväksi. Polttoa ei lasketa tehokkaaksi hyödyntämiseksi.

Joka kolmas yritys uskoo kiertotalouden tuovan kasvua *toimialan* liiketoiminnalle

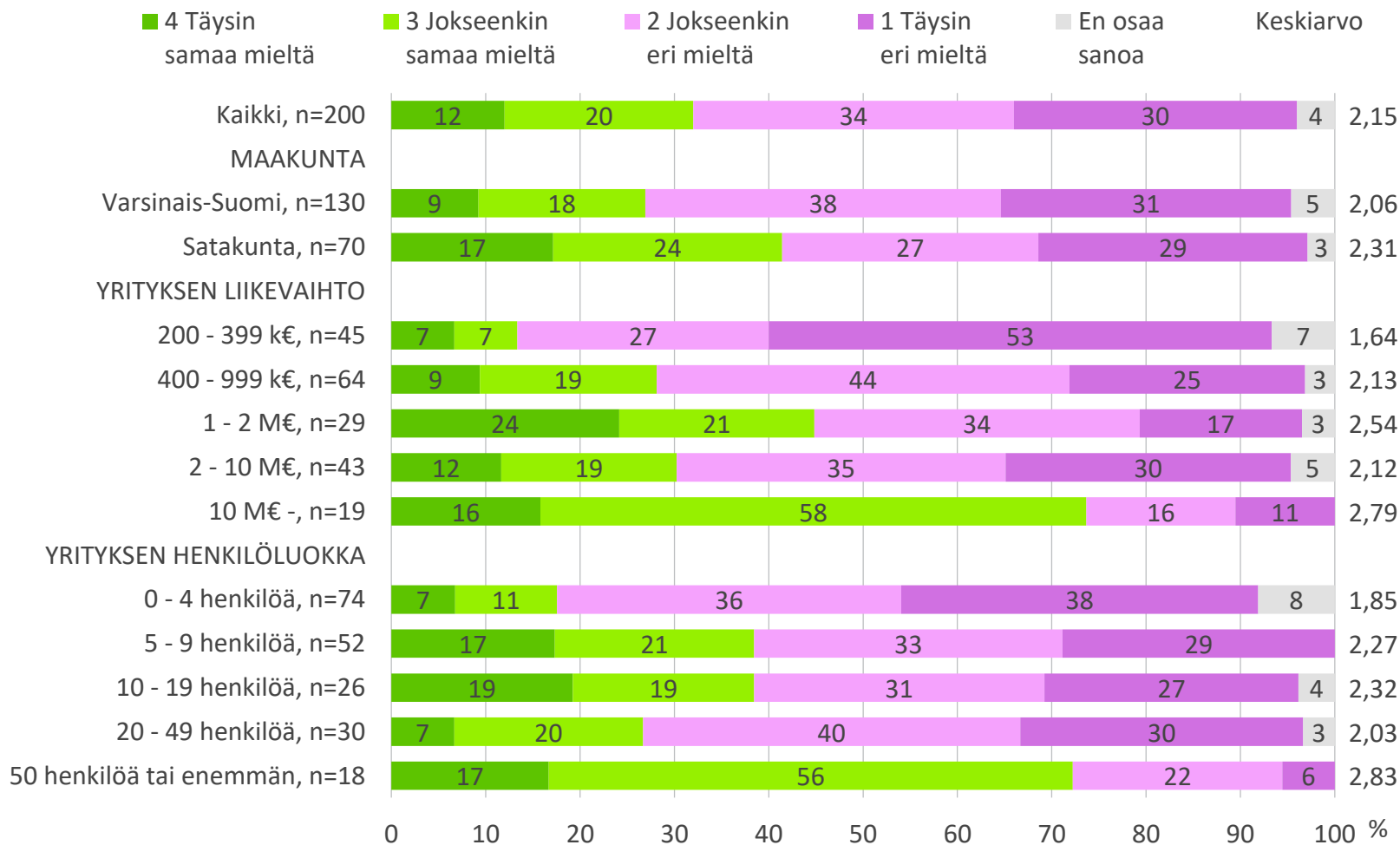
Kiertotalous voisi tuoda toimialamme liiketoiminnalle kasvua.

Toimialan liiketoiminnan kasvuun kiertotalouden myötä uskotaan keskimääräistä enemmän suurissa yrityksissä.

Joka kolmas yritys uskoo kiertotalouden tuovan kasvua *oman yrityksensä* liiketoiminnalle

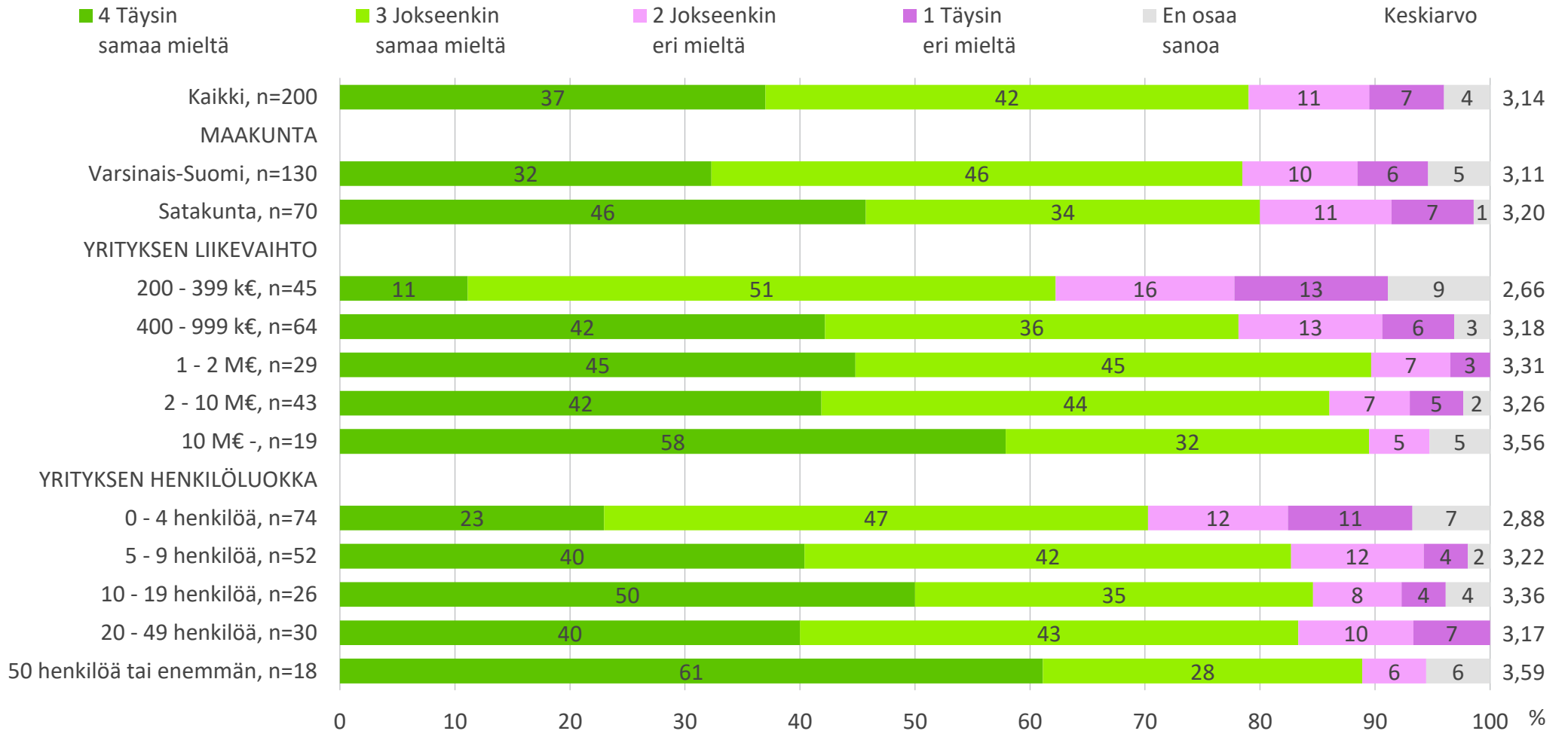
Kiertotalous voisi tuoda yrityksemme liiketoiminnalle kasvua.

Mitä suurempi yritys, sitä enemmän kiertotalouden nähdään vaikuttavan oman yrityksen liiketoiminnan kasvuun.

Neljä viidestä yrityksestä uskoo kiertotalouden imagohyötyihin

Kiertotalous voisi osana liiketoimintaa parantaa yrityksemme imagoa.

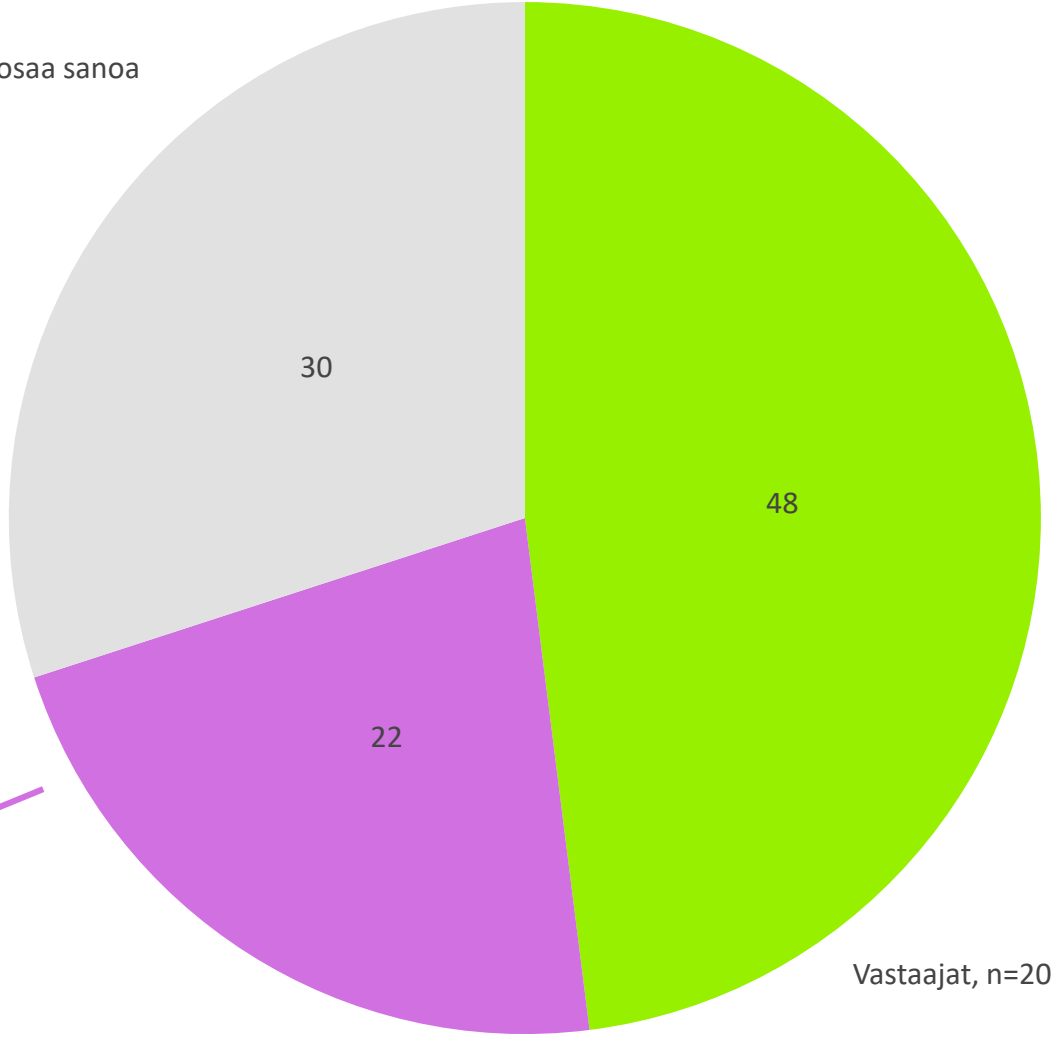

Vastaajat, n=200

Lähes puolella vastanneista yrityksistä on yhteistyökumppani tai alihankkija, joka toimii kiertotalouden parissa

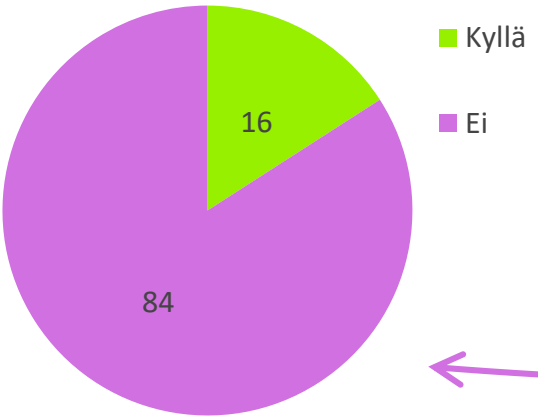
Toimiiko joku yrityksenne yhteistyökumppani tai alihankkija jo kiertotalousliiketoiminnan parissa?

Kyllä Ei En osaa sanoa

Vastaajat, n=200

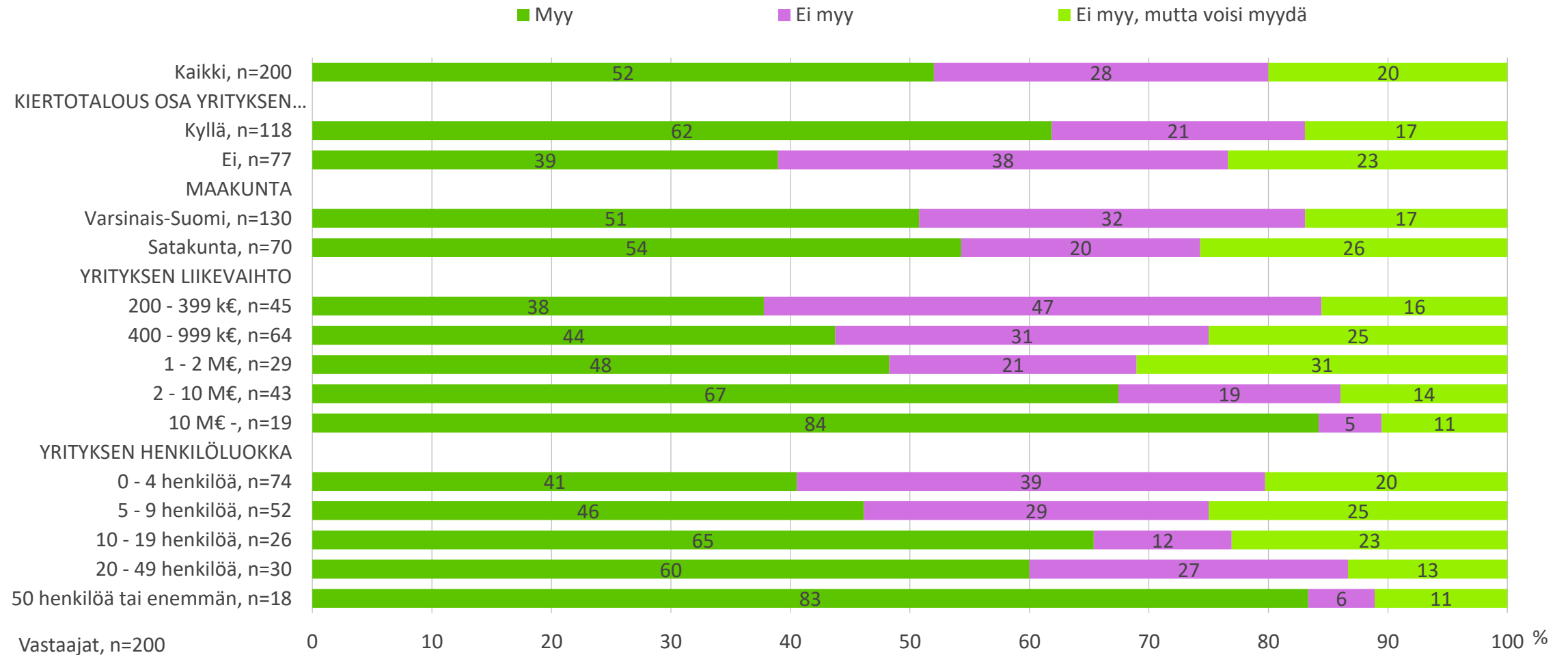
” Oletteko keskustelleet muutoksista toiminnoissa, jotta yhteistyökumppanienne tai alihankkijoidenne liiketoiminta toteuttaisi kiertotalouden periaatteita?

Vastaajat: kukaan yrityksen yhteistyökumppani tai alihankkija ei toimi kiertotalousliiketoiminnan parissa n=44

Puolet yrityksistä myy omia jätteitä tai sivuvirtojaan muiden toimijoiden käyttöön – lisäksi 20 % näkee sen olevan mahdollista

Myykö tai voisiko yrityksenne myydä omia jätteitään tai sivuvirtojaan muiden toimijoiden käyttöön?

Ajan ja resurssien puute tärkein syy olla myymättä yrityksen tuottamia jätteitä tai sivuvirtoja

Mitä esteitä yrityksellänne on sille, että ette myy omia jätteitänne tai sivuvirtojanne muiden toimijoiden käyttöön?

” Ajan ja resurssien puute.

” Lähinnä ehkä resurssipula, ei ehkä ehditä kaikkea lajittelemaan.

” Jännää että ulkomailta tulee tämän suuntaisia kontakteja, mutta emme vielä ole aktiivisesti etsineet tätä.

” Liian kallista tällä hetkellä.

” Lainsäädäntö ja resurssipula.

” Kuluerä. Emme löydä sellaista, joka olisi järkevällä kustannustasolla mahdollista.

” Ei ole kiinnostuneita ostajia tiedossa.

” Oma laiskuus.

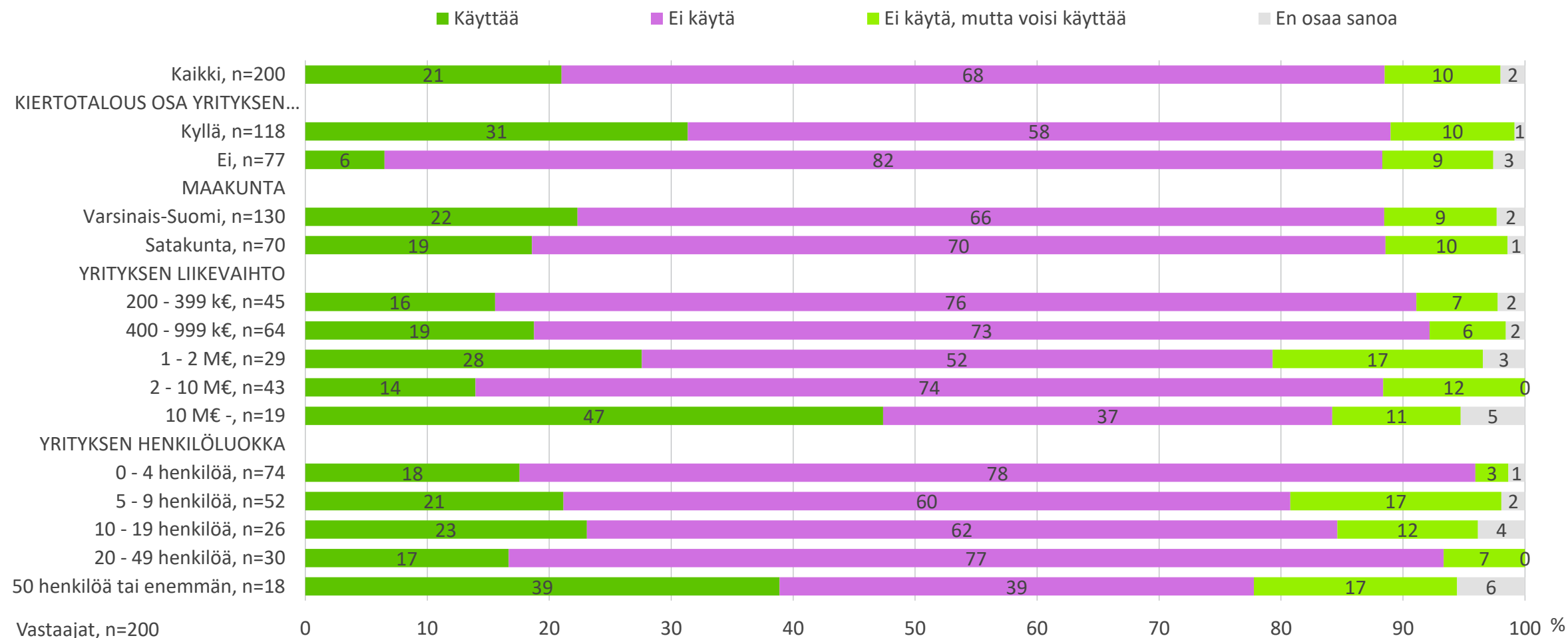
” Suurin este on, että liikaa työllistävä hyötyyn nähden.

” Päämiesten oikeudet komponentteihin estävät myyntiä. Ei ole tietoa, miten esim. jäteöljyä voisi myydä.

” Ei ole taloudellisesti järkevää meille.

Muiden toimijoiden jätteitä tai sivuvirtoja ei juurikaan hyödynnetä, vaikka omat pyritään myymään edelleen hyödynnettäviksi

Käyttääkö tai voisiko yrityksenne käyttää muiden toimijoiden jätteitä tai sivuvirtoja hyödyksi toiminnassaan? Tällaisia voivat olla esimerkiksi muovi- tai metallijäte, ruokatähteet, muut jätteet tai hukkalämpö.

Vastaajat, n=200

Muiden toimijoiden jätteitä tai sivuvirtoja ei hyödynnetä saatavuuden ja laadun vuoksi

Mitä esteitä yrityksellänne on sille, että ette käytä muiden toimijoiden jätteitä tai sivuvirtoja hyödyksi?

” *Hyödyntämisen monimutkaisuus, isojen määrien organisointi vaatii muutoksia.*

” *Haasteellista ottaa monesta paikkaa jätettä.*

” *Laiteinvestointi selvitystyön alla.*

” *Laatu ja hinta.*

” *Ei ole tarjontaa.*

” *Saatavuus ja laatu.*

” *Ei ole tällä hetkellä tullut vastaavaa hyötyä. Ei ole resurssitehokas.*

” *Laiteinvestointi selvitystyön alla.*

” *Meillä syntyy lähinnä alumiinijätettä, jota ei oikein pysty käyttämään ilman jalostusta... ne yritykset on erikseen joilla on laitteet (esim sähköjohtojen kuorimiseen).*

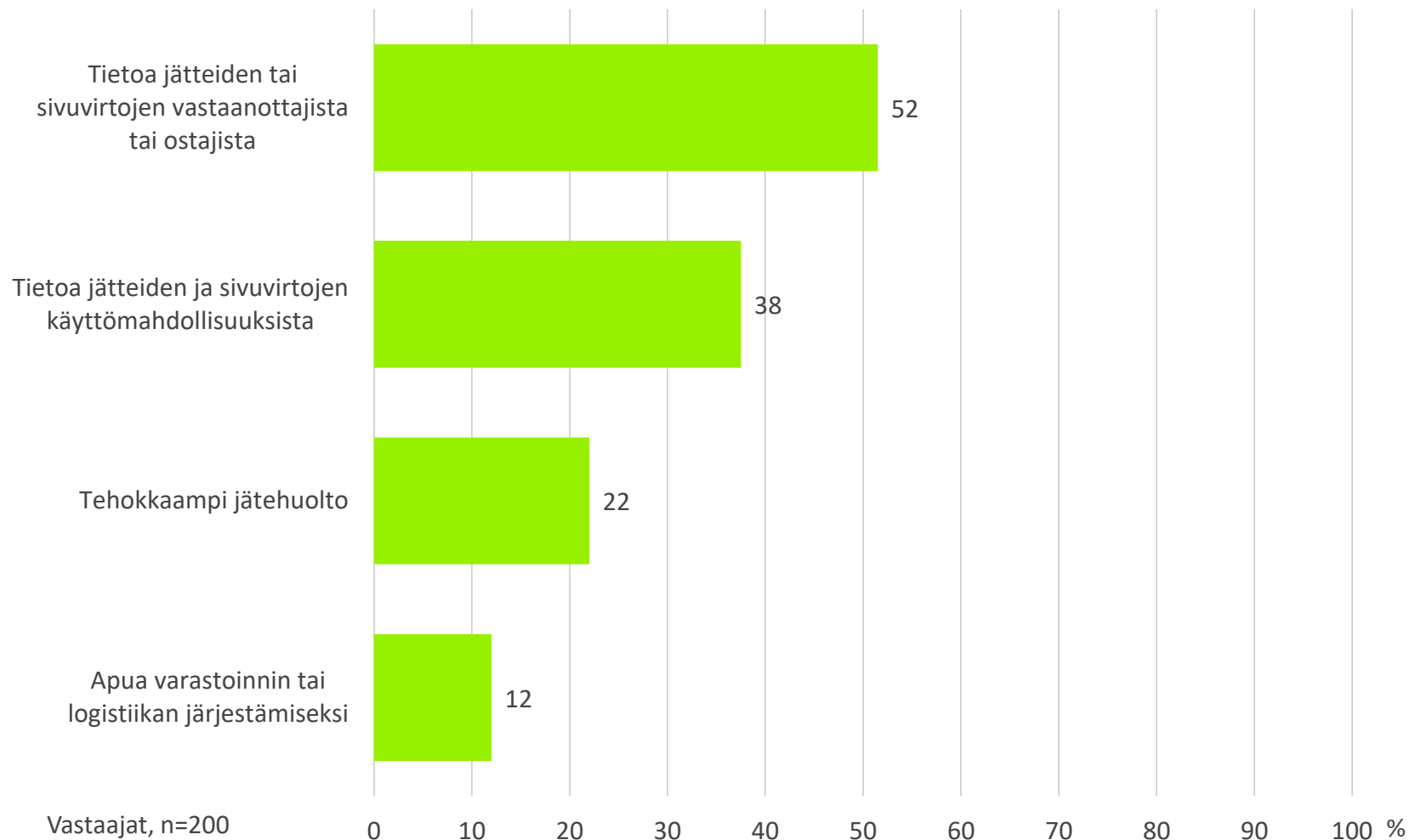
” *Halliin pitäisi tehdä rakenteellisia muutoksia hukkalämmön hyödyntämiseksi.*

” *Raaka-aine on vielä siinä muodossa ettei pysty hyödyntämään. Kun kierrätetään, häviävät tärkeät ominaisuudet.*

” *Ympäristössä ei ole hukkalämpöä tuottavia yritysisiä.*

Yritykset tarvitsevat tietoa jätteiden tai sivuvirtojen vastaanottajista ja käyttömahdollisuuksista

Tarvitseeko yrityksenne jotain seuraavista?

” Jätteiden keruu luovuttavalle yritykselle pitäisi olla ilmaista. Tällöin kierrättäminen olisi motivoivampaa.

” Jätehuolto kieltää ja me haluttaisiin kierrättää.

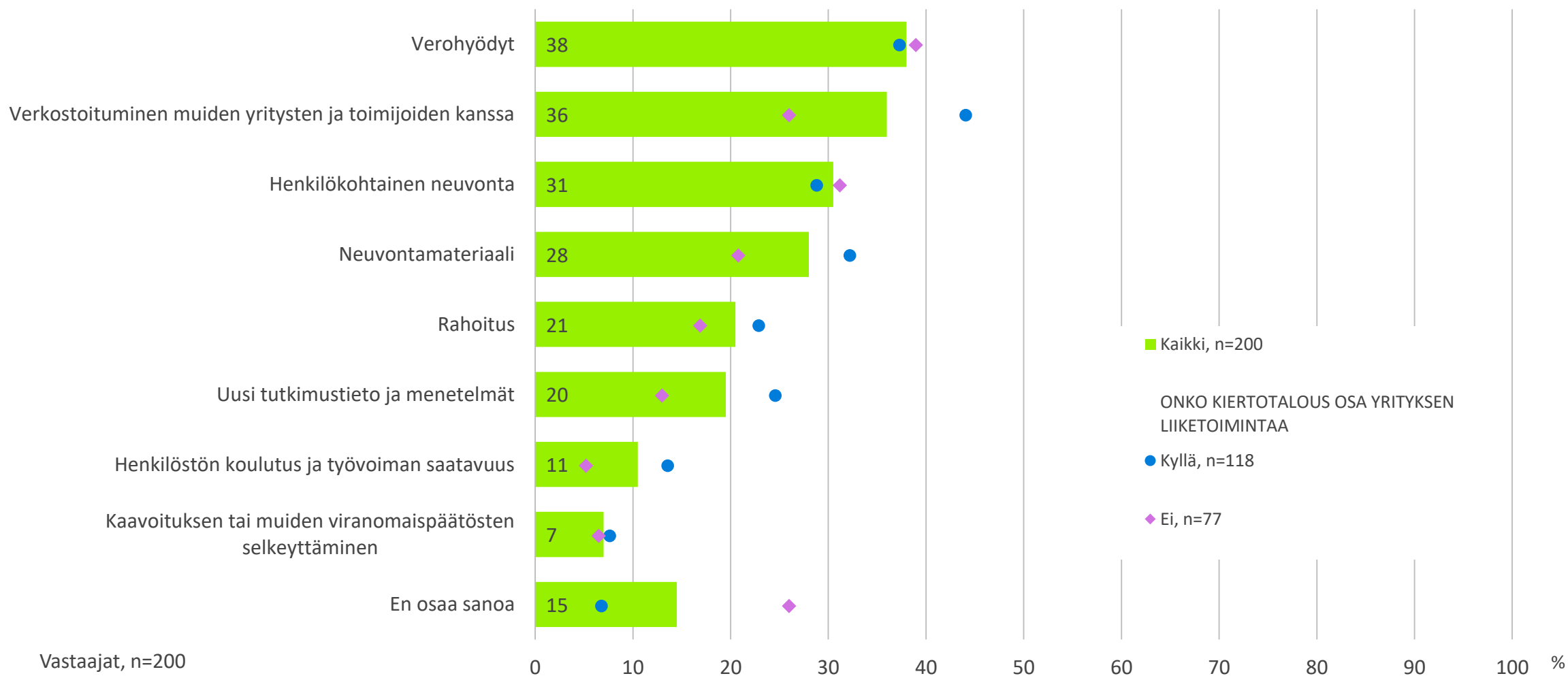
” Kustannukset aivan kohtuuttomat pienelle yritykselle.

” Alueellisten kuljetusten yhdistäminen muiden yrittäjien kanssa.

” Suurin ongelma on heikot kierrätysmahdollisuudet, koska lajittelupisteitä ei tarjolla.

Verohyödyt, verkostoituminen ja neuvonta voisivat lisätä kiertotaloutta

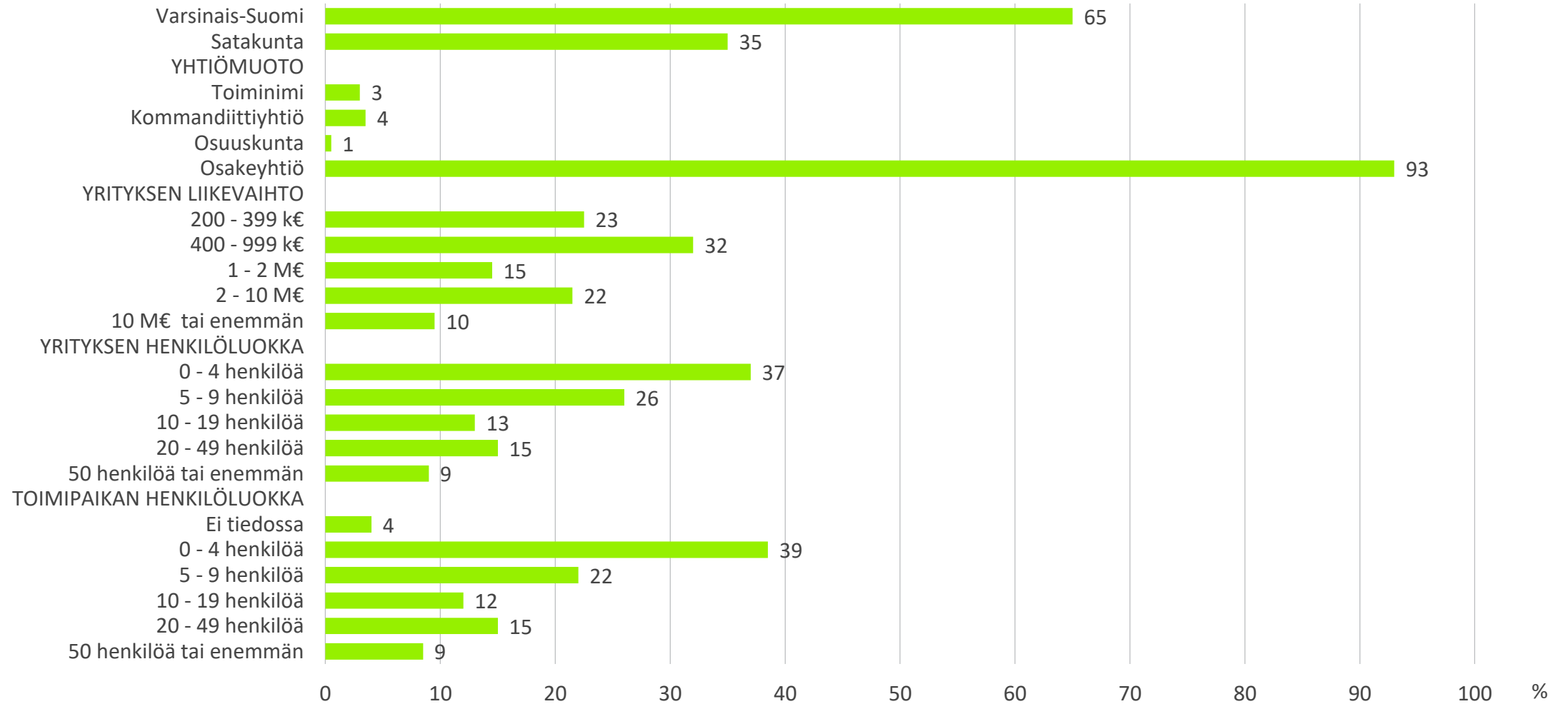
Millainen tuki olisi kaikkein hyödyllisintä yrityksellesi kiertotalousliiketoiminnan käynnistämiseksi tai lisäämiseksi? (Valitse max. 3.)

Vastaajarakenne

Vastaajien taustatiedot (%)

Vastaajat, n=200

Miten tutkimus tehtiin

Tutkimuksen toteutus

- Taloustutkimus on toteuttanut tutkimuksen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimeksiannosta.
- Tutkimuksessa selvitettiin, hyödynnetäänkö kiertotaloutta erilaisissa yrityksissä, ja miten yritysten toimintaa voisi tukea.
- Tutkimuksessa haastateltiin teollisuuden alan yritysten johto- ja päällikötason henkilöitä Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Haastattelut toteutettiin puhelinhaastatteluina.
- Tutkimuksessa tehtiin pilotti (n=50), jonka jälkeen haastatteluja jatkettiin pilotin tulosten tarkastelun jälkeen. Kokonaisvastaajamäärä on 200.
- Haastattelut toteutettiin 15.–27.2.2019.
- Tutkimuksen tulokset on PowerPoint-muotoisena raporttina, Excel-taulukoina (t-testi) ja raakadatana (Excel). Avoimet vastaukset on toimitettu tilaajalle listattuna.
- Tutkimuksen tilastollinen virhemarginaali on 95 %:n luotettavuustasolla koko otoksesta suurimmillaan noin $\pm 7,1$ prosenttiyksikköä.

LISÄTIETOJA

Petra Lehmuskunnas
markkinatutkija
050 439 4489
petra.lehmuskunnas@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

